

Oplegvel Informatienota

Portefeuille J. Nieuwenburg
Auteur Dhr. R. Kooijman
Telefoon 5114042 E-mail: rkooijman@haarlem.nl
SZW/BB Reg.nr. 2011/ 55713
Bijlagen A,B kopiëren
B & W-vergadering van 22 maart 2011

Onderwerp

Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014

DOEL: Informeren

De voorliggende informatienota een startnotitie waarin een aantal maatregelen worden voorgesteld om het minimabeleid voor de periode 2011 tot en met 2014 te actualiseren.

Besluitvorming vindt plaats bij de behandeling van de kadernota.

B&W

1. Het college neemt kennis van de nota Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014.
2. Het besluit heeft financiële consequenties die in de kadernota zullen worden afgewogen.
3. De betrokkenen worden geïnformeerd.
4. Het college informeert de commissie Samenleving over dit onderwerp

Informatienota

Onderwerp: Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014

Reg. Nummer: 2011/ 55713

1. Inleiding

Meedoen', participatie, 'de eigen kracht benutten' moet het doel zijn voor alle Haarlemmers. Dat zijn ook de uitgangspunten waarop het nieuwe minimabeleid wordt gebaseerd. Het college is ervan overtuigd dat het bieden van handvatten om de regie over het leven te herwinnen en daarmee sturing aan de eigen toekomst (en de toekomst van het gezin) te geven, de enige duurzame uitweg uit de armoede is. Dat betekent dat zij niet zozeer de nadruk legt op financiële ondersteuning maar op activerende participatie.

Het huidige gemeentelijke minimabeleid is vastgelegd in de nota Minimabeleid 2008-2010. Gezien de nieuwe visie van het college en de afloop van de termijn op het minimabeleid is het noodzakelijk om te werken aan de inhoudelijke vernieuwing ervan.

2. Kernboodschap

Bijgevoegde startnotitie beschrijft een aantal inhoudelijke en financiële voornemens van het college inzake vernieuwing van het minimabeleid voor de periode 2011 tot en met 2014. Besluitvorming vindt pas plaats bij de behandeling van de kadernota.

3. Consequenties

Een activerender minima beleid

Stimuleren mensen hun eigen kracht te benutten.

Een belonend beleid

Inzet van mensen wordt beloond.

Een terugtrekkende overheid

Een overheid die veel verantwoordelijkheid en initiatief naar zich toehaalt, stelt mensen minder in staat zelf hun eigen krachten aan te spreken.

Focus op de jeugd

Kinderen mogen niet 'het kind' van de rekening worden als gevolg van armoede.

Verstrekingen in natura

Verstrekingen in natura waarborgen dat ze worden gebruikt voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn (toegekende bijzondere bijstand gaat niet op aan bijvoorbeeld schulden of een roodstand bij de bank).

Huidige regelingen niet heilig.

Met de maatregel van het beëindigen van regelingen maakt het college ruimte voor een meer activerende invulling van het minimabeleid.

Communicatie: De startnotitie is beoordeeld door de SoZaWe-raad. Een advies, alsmede een reactie op het advies is bijgevoegd.

4. Vervolg

Het college wil samen met de commissie, de SoZaWe-raad en de stad een opiniërende discussie voeren met betrekking tot de invulling van het nieuwe minimabeleid. Besluitvorming vindt plaats bij de behandeling van de kadernota

5. Bijlagen

A: Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014

B: Advies SoZaWe raad en reactie BenW op advies

Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014

1. Inleiding

Meedoen', participatie, 'de eigen kracht benutten' moet het doel zijn voor alle Haarlemmers. Dat zijn ook de uitgangspunten waarop het nieuwe minimabeleid wordt gebaseerd.

Armoede is meer dan enkel een financieel probleem. Armoede leidt tot sociale uitsluiting en de beperking van participatie en zelfredzaamheid. Kinderen uit arme gezinnen zijn vaak letterlijk het kind van de rekening. Armoede beperkt hun ontwikkeling.

Het college is ervan overtuigd dat het bieden van handvatten om de regie over het leven te herwinnen en daarmee sturing aan de eigen toekomst (en de toekomst van het gezin) te geven, de enige duurzame uitweg uit de armoede is. Dat betekent dat zij niet zozeer de nadruk legt op financiële ondersteuning maar op activerende participatie: geen hospitalisering door regelingen maar zelfredzaamheid van de burger om zichzelf en waar mogelijk anderen te helpen.

Niet activerend

Het huidige minimabeleid kenmerkt zich vooral door het bieden van tijdelijke financiële verzachting van armoede in de vorm van extra inkomensondersteuning. en lost het armoedeprobleem niet structureel op.

Momenteel wordt geen tegenprestatie van de mensen zelf verlangd en draagt het beleid niet bij tot actieve inzet van mensen uit de armoede te komen. In tegendeel, de meeste regelingen gaan juist uit van een langdurig verblijf in een uitkering. Pas in tweede instantie vormt het minimabeleid een (tijdelijk) vangnet voor hen die het zelfstandig (nog) niet redden.

Het huidige gemeentelijke minimabeleid is vastgelegd in de nota Minimabeleid 2008-2010. Gezien de nieuwe visie van het college op het minimabeleid is het noodzakelijk om te werken aan de inhoudelijke vernieuwing ervan.

In deze startnotitie formuleert het college de uitgangspunten waarop het nieuwe beleid wordt gevormd. Het biedt een eerste aanzet met concrete voorstellen. Nadat het financiële kader is vastgesteld, kan, in overleg met raad en partners in de stad, het beleid verder op onderdelen inhoudelijk worden ontwikkeld.

2. Voornemen college

Het college is voornemens de raad voor te stellen om:

1. in 2011 € 100.000 toe te voegen aan de uitvoering van het minimabeleid en met ingang van 2012 structureel een bedrag van € 340.000 toe te voegen aan de uitvoering van het minimabeleid
2. de schoolkostenregeling met ingang van schooljaar het schooljaar 2011-2012 te beëindigen en deze te vervangen door een regeling Jeugd en Onderwijs met ingang van 2012 bestaande uit structurele ondersteuning van het Jeugdsportfonds (€ 50.000), het Jeugdcultuurfonds (€ 50.000) en nieuw te vormen beleid (€ 200.000).

3. om de resterende reserve Aboutaleb gelden in 2011 (eenmalig voordeel € 100.000) te laten vervallen.
4. om het budget van de kosten voor de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering voor minima met ingang van 2011 met jaarlijks € 100.000 te verlagen. Dit is mogelijk omdat de werkelijke lasten jaarlijks lager blijken dan het geraamde budget
5. om met ingang van 2012 de bijzondere bijstand voor woninginrichting, waar mogelijk, in natura te verstrekken en via een kringloopwinkel.

De besluitvorming over bovengenoemde voornemens vindt plaats bij de behandeling van de kadernota.

3. Beoogd resultaat

Het bevorderen van economische en sociale zelfredzaamheid van de inwoners van Haarlem die dit nodig hebben op het gebied van participatie, werk, inkomen en schulden. Hierdoor wordt zowel de kwaliteit van het leven vergroot als de uitstroom uit de armoede.

4. Argumenten

4.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

Met het nieuw te vormen beleid sluit het college aan op de uitgangspunten en visie van het (nog in ontwikkeling zijnde) strategisch bedrijfsplan van de hoofdafdeling SZW en de startnotitie Het doel voor ogen: Participatiebeleid SZW 2011-2014, welke het college binnenkort vaststelt. Tevens worden hiermee de uitgangspunten van Hof 2.0 en de nieuwe visie op het welzijnswerk in de stad gevolgd.

4.2. Een activerend beleid zet mensen in hun kracht

Uitgangspunt is het sterker maken, het 'in hun kracht zetten' van mensen die zich nu vaak niet sterk genoeg weten om zich te onttrekken aan de situatie waarin ze verkeren. Hoezeer ze ook graag zélf die stap hadden gemaakt, zélf die verantwoordelijkheid hadden genomen, de realiteit gebiedt te constateren dat ze daarbij hulp nodig hebben, een positieve stimulans die hen activeert in hun eigen handelen. Het college wil die stimulans faciliteren.

4.3. Een belonend beleid maakt trots

Een activerende overheid biedt geen soelaas als de burgers zélf niet actief worden, al dan niet geholpen. Het verstrekken van inkomensondersteuning is in onze visie geen doel op zich maar slechts een middel voor het realiseren van (optimale) zelfredzaamheid, waarvoor een contraprestatie kan en mag worden gevraagd. Inzet wordt daarbij beloond, dat geeft mensen een gevoel van trots en zelfvertrouwen.

4.4 Resultaat telt

Laten we kijken naar de sociale context waarin de mensen leven en niet kijken vanuit de context van de bestaande regelingen. Wat heeft diegene nodig om zijn of haar doel, zelfredzaamheid en uit de armoede, te bereiken? Wat kan iemand zelf? We nemen mensen niet meer op sleeptouw, maar laten mensen zelf de regisseur zijn om hun eigen leven op orde te brengen. Wij volgen, en investeren in projecten en regelingen die mensen zo snel mogelijk en duurzaam uit de armoede doen geraken.

4.5. Een terugtrekkende overheid biedt mensen ruimte

Een overheid die veel verantwoordelijkheid en initiatief naar zich toehaalt, stelt mensen minder in staat zelf hun eigen krachten aan te spreken. Zelfredzaam zijn

betekent dat je voor jezelf kunt zorgen, dat je weet wanneer en waar je daarbij hulp kunt en moet vragen en dat je de regie voert over je eigen leven. Deze visie geeft ook aan dat de overheid maar een gedeeltelijke bijdrage kan leveren aan het geluk van mensen.

Burgers ontwikkelen ook zelf (soms met hulp van de overheid) zelf vormen van solidariteit. Projecten als Buuv, marktplaats voor zorg e.d. bieden goede mogelijkheden voor het op- en uitbouwen van een sociaal netwerk. In het kader van wijkgericht werken proberen we werken en leren weer terug te brengen in de wijk. Daarvoor sluiten we aan bij projecten vanuit andere beleidsvelden en andere organisaties.

Daarnaast blijven we inzetten op schuldhulpverlening, omdat een deel van de armoede niet wordt veroorzaakt door te weinig inkomen, maar voor een bepaalde groep ook door teveel uitgaven. Budgetbeheer en preventie blijven daarom onderdeel van het pakket van dienstverlening van SoZaWe. Landelijke ervaringen en best practices (Divosa preventie schulden) gebruiken we hierbij.

4.6. Kwetsbaren ontzien

Het college wil dat iedereen een groter beroep doet op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Het vangnet voor de mensen die het echt nodig hebben is en blijft er vanzelfsprekend. Diegene in een kwetsbare positie die hierin niet kunnen voorzien blijven we helpen met gerichte, ook financiële ondersteuning.

4.7 Communicatie

Essentieel is wel dat mensen de weg vinden met een hulpvraag. Een aantal mensen lukt het niet alleen, en dat hoeft ook niet. De ervaringen die zijn opgedaan met het project Fomulierenbrigade worden geëvalueerd. Aanbevelingen uit deze evaluatie zullen worden meegenomen bij het aanbieden van ondersteuning in de toekomst (fysiek en/of digitaal).

Mensen moet blijvend de weg weten te vinden in het woud van regelingen en mogelijkheden voor ondersteuning. Niet om alleen om een aanvraag te doen voor extra geld, maar vooral ook door mogelijkheden te vinden voor ondersteuning naar zelfredzaamheid. Samenhang aanbrengen in de gemeentelijke communicatie over het minimabeleid (maar ook over mogelijkheden voor schuldhulpverlening, ondersteuning op scholen, welzijnswerk, wijkgericht werken, werken en leren etc) is daarom van belang.

4.8 Verstrekkingen in natura

Verstrekkingen in natura waarborgen dat ze worden gebruikt voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn (toegekende bijzondere bijstand gaat niet op aan bijvoorbeeld schulden of een roodstand bij de bank).

In de uitkeringsnorm zit weliswaar een reserveringsruimte voor de aanschaf van duurzame goederen maar vooral voor mensen die lang in de bijstand zitten wordt die buffer te klein. Voor woninginrichting stappen we af van het verstrekken van geld. Het starterspakket via een voucher voor een kringloopwinkel, helpt onze Haarlemse burger aan de noodzakelijke huisraad. Een nieuwe huisraad, daar spaar je voor. Dit kan door werken of door zelf extra te sparen. Een extra stimulans om te zorgen voor je eigen toekomst.

4.9 Focus op de jeugd: bevorderen van participatie

De jeugd heeft de toekomst. Echter, kinderen die in armoede opgroeien lopen het risico minder toekomstkansen te hebben. Armoede heeft gevolgen voor hun schoolcarrière, hun sociaal emotionele ontwikkeling en hun gezondheid die levenslang kan doorwerken. Het college wil daarom inzetten op het ondersteunen van kinderen die door een leven in armoede minder kansen dreigen te krijgen.

Daarvoor wil het college de raad voorstellen om in de komende Kadernota voor projecten als het Jeugdsportfonds (50.000), het Jeugdcultuurfonds (50.000) en Jeugd & Onderwijs (200.000) geld gereserveerd bovenop het bestaande budget vanaf 2012.

Mogelijkheden die wellicht geboden worden door het Veiligheidshuis en het Centrum voor Jeugd en Gezin nemen wij mee bij de vorming van het nieuwe beleid.

4.10 Financiële paragraaf

Het budget minimabeleid kent de laatste jaren een structurele begrotingsoverschrijding van circa € 500.000,- (2010). Tussentijds is het budget een aantal keren incidenteel aangepast aan de werkelijkheid, maar er is niet structureel ingezet op een sluitende begroting. Oorzaken zijn een succesvolle aanpak de laatste jaren om het bereik van de bestaande regelingen te vergroten en het feit dat de regelingen zogenoemde “open einde-regelingen” zijn.

Voorzetting van het huidige beleid in 2011 en verder zou structureel de volgende overschrijdingen opleveren, in totaal jaarlijks € 500.000.

Bijstellingen minimabeleid	2011	2012	2013	2014
<i>Bijstelling naar feitelijk verstrekkingenniveau</i>	500	500	500	500
w.v. Chronisch zieken-regeling	40	40	40	40
w.v. Bijz. Bijstand	50	50	50	50
w.v. Zilveren Kruis Achmea gelden	0	0	0	0
w.v. Regeling schoolkosten	160	160	160	160
w.v. Haarlempas	0	0	0	0
w.v. Langdurigheidstoelage	250	250	250	250

Het college wil wel ruimte scheppen om het nieuwe beleid vorm te geven. Dat leidt ertoe dat er binnen het huidige beschikbare budget financiële ruimte wordt vrijgemaakt voor nieuw beleid.

Dit betekent het opnieuw onder het licht houden van en bijsturen op bestaande regelingen en uitgaven.

In 2012 vervallen incidentele dekkingen voor het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds. Het college acht het gewenst dat deze regelingen worden voortgezet in een nieuwe regeling Jeugd en Onderwijs.

Conform het collegewerkprogramma wenst het college vast te houden aan het oorspronkelijke niveau van het minimabeleid. Om die reden is het college

voornemens de raad voor te stellen om in 2011 € 100.000 toe aan de uitvoering van het minimabeleid en met ingang van 2012 structureel € 340.000. Met de maatregel van de schoolkostenregeling maakt het college ruimte voor een meer activerende invulling van het minimabeleid.

Bijstellingen Minimabeleid	2011	2012	2013	2014
Bijstelling begroting naar feitelijk verstrekkingniveau	500 N	500 N	500 N	500 N
Schrappen reservering Aboutaleb-gelden	-100 V			
Inzetten Zilveren Kruis Achemea gelden	-100 V	-100 V	-100 V	-100 V
Herijking Bijz. Bijstand onderdeel herinrichting		-100 V	-100 V	-100 V
Afschaffen regeling schoolkosten	-200 V	-260 V	-260 V	-260 V
Voortzetten "jeugdregelingen"		300 N	300 N	300 N
Effect op het meerjarig financieel beeld	100 N	340 N	340 N	340 N

Het college is daarom voornemens de raad voor te stellen om:

- de resterende reserve Aboutaleb gelden in 2011 (eenmalig voordeel € 100.000) te laten vervallen;
- het budget van de kosten voor de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering voor minima met ingang van 2011 met jaarlijks € 100.000 te verlagen. Dit is mogelijk omdat de werkelijke lasten jaarlijks lager blijken dan het geraamde budget; deze uitname heeft dan ook geen (financiële) consequenties voor de groep minima die van de verzekering gebruik maakt.
- de schoolkostenregeling met ingang van schooljaar 2011-2012 te beëindigen en deze vervangen door een regeling Jeugd en Onderwijs met ingang van 2012, welke bestaat uit: structurele ondersteuning van het Jeugdsportfonds (€ 50.000), het Jeugdcultuurfonds (€ 50.000) en nieuw te vormen beleid (€ 200.000).
- om met ingang van 2012 de bijzondere bijstand voor woninginrichting, waar mogelijk, in natura te verstrekken en via een kringloopwinkel.

Vooruitlopend op de latere inhoudelijke discussie over de invulling van het minimabeleid is het noodzakelijk eerst een besluit te nemen over het financiële kader. Het nieuwe financiële kader is voor de komende inhoudelijke discussie dan een vast uitgangspunt. De besluitvorming over bovengenoemde voornemens vindt plaats bij de behandeling van de kadernota. Na het vaststellen van deze startnotitie en het financiële kader zal de uitwerking in (deel)beleidsnota's worden ingezet. Hierin wordt bijvoorbeeld bekeken op welke wijze de regeling langdurigheidstoelage activerender kan worden ingezet (inzet van klanten moet ook hier beloond worden) en wordt verdere invulling gegeven aan de nieuwe regeling Jeugd en Onderwijs. Het college betreft graag alle partners en belanghebbenden bij de discussie omtrent en invulling van deze regelingen.

5. Communicatie

Samen met de stad

Armoede is een vraagstuk dat de hele stad aangaat. Draagvlak is nodig in de verdere uitwerking van het nieuwe activerende minimabeleid. De stad, de SoZaWe-raad, PMO, maatschappelijke organisaties en de Raad worden nadrukkelijk uitgenodigd

om mee te denken over de manier waarop we het minimabeleid in andere regelingen activerender kunnen maken.

Na het vaststellen van deze startnotitie en het financiële kader bij de kadertnota zal de uitwerking in (deel)beleidsnota's worden ingezet.

6. Kanttekeningen

Huidige regelingen niet heilig

Het vrijmaken van inhoudelijke en financiële ruimte in de bestaande regelingen kan betekenen dat de bestaande regelingen niet meer vanzelfsprekend worden voortgezet.

Rijkseffecten niet op te vangen

In het huidige regeerakkoord is een aantal kabinetsvoornemens opgenomen aangaande de inperking van de gemeentelijke beleidsvrijheid op het gebied van het minimabeleid. Te denken valt bijvoorbeeld aan de invoering van een landelijke maximering van het minimabeleid op 110% van het bijstandsniveau. Welke effecten deze voornemens met zich meebrengen is nog niet duidelijk. Duidelijk is wel dat gemeenten zelf niet aan inkomenspolitiek mogen doen. Dit is voorbehouden aan het Rijk.

7. Uitvoering

Na vaststelling van de in deze nota genoemde voorstellen door de Raad en het financiële kader zal het proces over de invulling van het nieuwe Minimabeleid worden gestart. Het betreft de invulling van de regeling Jeugd en Onderwijs en onderzoek om de regeling langdurigheidstoelage activerender te maken.

Daarbij komen uiteraard voorstellen van maatschappelijke partners en adviesraden, de samenhang met andere beleidsvelden (Hof 2.0) en de nieuwe uitgangspunten vanuit het Participatiebeleid aan de orde. Ook begint de afdeling SZW met het opstellen van een gemeentelijk beleidsplan schuldhulpverlening en met een nadere invulling van wijkgericht werken waarbij de samenhang met deze notitie wordt gezocht.

SoZaWe-raad Haarlem

Aan de gemeente Haarlem, ter attentie van:

- **Burgemeester en Wethouders**
- **Linda Lans, hoofd beleid SZW**
- **Rogier Kooijman, medewerker beleid SZW**

Datum : 13 maart 2011

Van : SoZaWe-raad Haarlem

Betreft : globaal advies over 'Startnotitie Minimabeleid 2011-2014', reg. nr. 2011/55713

Vooraf de opmerking dat de SoZaWe-raad door de zeer korte tijd -enkele dagen- dat wij de gelegenheid hadden te reageren op uw notitie, slechts marginaal kunnen adviseren. Er heeft geen onderlinge discussie kunnen plaatsvinden en slechts enkele leden van de SoZaWe-raad hebben per email hun reactie kunnen geven. Wij gaan er van uit dat deze situatie slechts in hoge uitzondering plaats vindt.

Het bevorderen van de economische, sociale en maatschappelijke participatie van inwoners van Haarlem is uiteraard een uitstekend streven. Hopelijk is dat geen nieuw beleid. En mensen daarin zelf regisseur te laten zijn waarbij de overheid faciliterend, ondersteunend en znodig helpend optreedt, behoort evenmin nieuw te zijn. Niettemin kan het geen kwaad deze uitgangpunten nog eens nadrukkelijk te vermelden.

De opmerking in de inleiding dat 'armoede in de meeste gevallen ook een uitgaven probleem is' geeft echter geen pas. Ongetwijfeld zal dat wel eens voorkomen, maar de praktijk leert dat het vaak een complex van factoren is waardoor mensen in deze situatie terechtkomen. En het dan verdraaid moeilijk is om daar weer uit te komen. Zeker als sociale steun ontbreekt, vooroordelen de situatie bestendigen, het soms moeilijk is weerstand te bieden aan de consumptiedruk die in velerlei vormen op je afkomt, de arbeidsmarkt al een hele tijd niet goed is en als die al mensen vraagt kwalificaties eist die ver van je af liggen en je voortdurend leningen worden aangeboden tegen zeer 'aantrekkelijke' voorwaarden om uit je problematische situatie te komen. Het zou B & W sieren als in de startnotitie in een nog dieper gaande analyse aandacht wordt besteed aan deze complexiteit van alle dag.

Het is duidelijk dat de huidige financiële situatie de gemeente noopt tot het maken van 'scherpe keuzes'. Het komt ook voor dat de noodzaak tot bezuinigingen soms tot verrassende nieuwe inzichten leiden, waarbij beleid en uitvoering efficiënter en soms zelfs effectiever worden. Nieuw beleid mag echter nooit leiden tot een situatie waarin de gemeente zich terugtrekt van die groep in onze samenleving die ondersteuning juist het meest hard nodig hebben. Zeker niet gezien de eerder geschetste complexiteit van oorzaak en bestendigheid. En niet gezien het recente coalitie-akkoord waarin minima ontzien zouden worden.

Nog enkele meer specifieke opmerkingen.

Op zich is er niets tegen verstrekkingen in natura in het kader van de bijzondere bijstand. En dat huisraad dan aangeschaft wordt in een kringloopwinkel is eveneens voor de hand liggend. Voor duurzame gebruiksgoederen als bijvoorbeeld een wasmachine of een koelkast ligt dat echter anders. Deze goederen die daar aangeschaft zijn hebben vaak een zeer beperkte levensduur en vrijwel altijd hoge energiekosten.

Samenhang aanbrengen in de gemeentelijke communicatie over het minimabeleid is een uitstekende zaak. Het zou mooi zijn om dit uit te breiden met de communicatie over schuldhulpverlening, welzijnsbeleid, wijkgericht werken, werken en leren, kinderopvang, hulpverlening, etc.

Het extra ondersteunen van kinderen die dat nodig hebben om te voorkomen dat problemen als het ware 'doorgegeven' worden, is natuurlijk uitstekend. De opmerking in 4.7 dat juist kansrijke kinderen moeten worden ondersteund begrijpen we dan ook niet. We nemen aan dat hier kansarme kinderen bedoeld wordt. Anders heeft het college heel wat uit te leggen.

De opmerking in 4.8 dat de raming voor de kosten van ziektekostenverzekering verlaagd kan worden verontrust ons. De algemene tendens is immers dat deze kosten elk jaar aanzienlijk hoger worden?

Afschaffen van de schoolkostenregeling met ingang van schooljaar 2011-2012 en deze vervangen door een nog te ontwikkelen regeling Jeugd en Onderwijs met ingang van 2012, verontrust ons eveneens. Een goede regeling in dit kader is erg belangrijk, en wij kunnen immers niet inschatten wat de nieuwe regeling 'jeugd en onderwijs' in gaat houden.

Naast de kritische opmerkingen hiervoor, willen we toch ook onze waardering uitspreken voor de positieve elementen in de startnotitie. Al laat dat onze kritiek onverlet.

In afwachting van uw antwoord en met vriendelijke groet,

A handwritten signature in purple ink, appearing to read 'John van de Gevel', with a stylized flourish extending to the right.

John van de Gevel, voorzitter SoZaWe-raad
tel. 06-538 14 144
e-mail info@johnvandegevel.nl

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

SoZaWe-raad
t.a.v. dhr. J. van de Gevel

Datum 23 maart 2011
Ons kenmerk SZW/BB/2011/55713
Contactpersoon R. Kooijman
Doorkiesnummer 023-5114042
E-mail rkooijman@haarlem.nl
Onderwerp reactie globaal advies SoZaWe-raad Startnotitie Minimabeleid 2011-2014

Geachte leden van de SoZaWe-raad,

Wij hebben uw advies betreffende de nota *Het doel voor ogen: startnotitie Minimabeleid 2011-2014* ontvangen. Wij danken u allereerst voor uw snelle reactie en waarderen het zeer dat u zich bij het uitbrengen van het advies op ons verzoek flexibel heeft opgesteld en bent afgeweken van de normale adviesprocedure. Uw advies wordt meegenomen bij de uitwerking en uitvoering van deze startnota en de hierop aanvullende beleidsnota's het komende jaar.

Een belangrijke opmerking maakt u in het begin van uw advies:

De opmerking in de inleiding dat 'armoede in de meeste gevallen ook een uitgaven probleem is' geeft echter geen pas. Ongetwijfeld zal dat wel eens voorkomen, maar de praktijk leert dat het vaak een complex van factoren is waardoor mensen in deze situatie terechtkomen. En het dan verdraaid moeilijk is om daar weer uit te komen. Zeker als sociale steun ontbreekt, vooroordelen de situatie bestendigen, het soms moeilijk is weerstand te bieden aan de consumptiedruk die in velerlei vormen op je afkomt, de arbeidsmarkt al een hele tijd niet goed is en als die al mensen vraagt kwalificaties eist die ver van je af liggen en je voortdurend leningen worden aangeboden tegen zeer 'aantrekkelijke' voorwaarden om uit je problematische situatie te komen. Het zou B & W sieren als in de startnotitie in een nog dieper gaande analyse aandacht wordt besteed aan deze complexiteit van alledag.

Wij delen uw mening dat armoedeproblematiek complex is en veel verder gaat dan enkel een financieel probleem. De oorzaken van armoede zijn divers en betreffen verschillende leefgebieden (bijvoorbeeld wonen of gezondheid).

Dit betekent dat we bij de aanpak van de armoede steeds naar de samenhang tussen deze verschillende gebieden moeten blijven kijken. De realiteit is wel dat steeds meer huishoudens met problematische schulden kampen. Het belang van goede schuldhulpverlening, gericht op het duurzaam aanpakken van schulden is hiermee duidelijk.

U geeft verder aan dat:

nieuw beleid nooit mag leiden tot een situatie waarin de gemeente zich terugtrekt van die groep in onze samenleving die ondersteuning juist het meest hard nodig hebben. Zeker niet gezien de eerder geschetste complexiteit van oorzaak en bestendigheid. En niet gezien het recente coalitieakkoord waarin minima ontzien zouden worden.

Wij geloven in de kracht van mensen om zelf hun leven te organiseren. De taak van de overheid is in die zin beperkt. Een overheid die veel verantwoordelijkheid en initiatief naar zich toehaalt, stelt mensen minder in staat zelf hun eigen krachten aan te spreken. Wel helpen we die mensen voor wie dat echt nodig is, de kracht te vinden of te hervinden om op eigen benen te staan.

Wij houden conform het coalitieakkoord en het collegewerkprogramma vast aan het oorspronkelijke niveau van het minimabeleid, maar willen wel een activerende invulling aan het minimabeleid geven.

De SoZaWe-raad noemt verder nog een aantal aandachtspunten. Bij deze ontvangt u puntsgewijs onze reactie op deze punten.

U adviseert,

Op zich is er niets tegen verstrekkingen in natura in het kader van de bijzondere bijstand. En dat huisraad dan aangeschaft wordt in een kringloopwinkel is eveneens voor de hand liggend. Voor duurzame gebruiksgoederen als bijvoorbeeld een wasmachine of een koelkast ligt dat echter anders. Deze goederen die daar aangeschaft zijn hebben vaak een zeer beperkte levensduur en vrijwel altijd hoge energiekosten.

Wij zijn het met uw eens dat voor het zogenaamde 'witgoed' het voornemen om verstrekkingen via een kringloopwinkel te laten lopen niet opgaat. Dit soort goederen verstrekken we wel in natura maar daarbij geldt dat ze energiezuinig, duurzaam en milieuvriendelijk moeten zijn. We nodigen u graag uit om deze regeling samen met de afdeling SoZaWe verder vorm te geven.

Samenhang aanbrengen in de gemeentelijke communicatie over het minimabeleid is een uitstekende zaak. Het zou mooi zijn om dit uit te breiden met de communicatie over schuldhulpverlening, welzijnsbeleid, wijkgericht werken, werken en leren, kinderopvang, hulpverlening, etc.

Binnen de hoofdafdeling SoZaWe wordt gewerkt aan een nieuw communicatieplan. De afdeling betreft de communicatiewerkgroep van de SoZaWe-raad hierbij.

Het extra ondersteunen van kinderen die dat nodig hebben om te voorkomen dat problemen als het ware 'doorgegeven' worden, is natuurlijk uitstekend. De opmerking in 4.7 dat juist kansrijke kinderen moeten worden ondersteund begrijpen we dan ook niet. We nemen aan dat hier kansarme kinderen bedoeld wordt. Anders heeft het college heel wat uit te leggen.

Wij hebben de opmerking inmiddels verduidelijkt (zie 4.9). Uiteraard betreft het hier alle kinderen die moeten opgroeien in een gezin met een laag inkomen.

De opmerking in 4.8 dat de raming voor de kosten van ziektekostenverzekering verlaagd kan worden verontrust ons. De algemene tendens is immers dat deze kosten elk jaar aanzienlijk hoger worden?

Dit is een technische vraag (zie 4.10): wij bieden mensen met een minimuminkomen een collectieve ziektekostenverzekering aan. Naast een korting op de premie – kosteloos door de verzekeraar aangeboden- kunnen verzekeringnemers hun medische kosten direct bij de verzekeraar verhalen zonder dat een beroep op bijzondere bijstand nodig is. Een deelname aan het Gemeente Extra Pakket is dan wel een voorwaarde. Voor dit laatste stellen wij al enige jaren budget beschikbaar en verrekenen dit direct met de verzekeraar. Het budget is de afgelopen jaren toereikend. Een structurele verlaging van het budget heeft geen consequenties voor deelnemers aan de collectieve verzekering.

Afschaffen van de schoolkostenregeling met ingang van schooljaar 2011-2012 en deze vervangen door een nog te ontwikkelen regeling Jeugd en Onderwijs met ingang van 2012, verontrust ons eveneens. Een goede regeling in dit kader is erg belangrijk, en wij kunnen immers niet inschatten wat de nieuwe regeling 'jeugd en onderwijs' in gaat houden.

Wij willen deze regeling samen met de SoZaWe-raad en andere partners in de stad gaan ontwikkelen en in de tweede helft van dit jaar met een voorstel komen, zodat in 2012 gestart kan worden.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

ing. S.M.M. Borgers

mr. B.B. Schneiders